

## Výtvarné činnosti jako cesta k prosociální výchově dětí ve volnočasových aktivitách

### Formální stránka

Práce obsahuje 42 stran textu, v němž se autorka odvolává na 29 vesměs českých odborných publikací a na jeden internetový zdroj.

Text je členěn na kapitoly a podkapitoly od prvního do třetího řádu. Členění je logické, zejména v praktické části práce je na několika místech text strukturován příliš – rozsah kapitol nevyžaduje jejich zavedení. Navíc autorka dobře nerozlišila text určený pro teoretickou a praktickou část práce, když např. do charakteristiky konkrétního zařízení včleňuje odstavec o obecné definici esteticko – výchovné zájmové činnosti.

Použitá odborná literatura je uvedena v přehledu, který je zpracován logicky a odpovídá mezinárodní normě stejně jako způsob citací v textu, až na několik výjimek, kdy autorka používá přímé citace bezdůvodně (např. na s. 19).

### Jazyková stránka

Co do tiskových nebo gramatických chyb je text zpracován velmi pečlivě, až na malé výjimky se zde nevyskytují ani překlepy, ani gramatické chyby.

Po grafické stránce text nevyžadoval žádné složité úpravy, autorka respektovala požadavky TF JU na grafickou úroveň zpracování závěrečných prací.

Stylisticky má práce úroveň odpovídající běžným požadavkům na odborný jazyk v teoretické části. V praktické části práce se náhle styl vyjadřování autorky mění směrem ke stylu popularizačnímu, jako by předpokládaným čitatelem měly být spíše odpovídající běžným požadavkům na odborný jazyk v teoretické části. V praktické části práce se náhle styl vyjadřování autorky mění směrem ke stylu popularizačnímu, jako by předpokládaným čitatelem měly být spíše děti, které se účastnily projektů, než odborníci.

### Obsahová stránka

Obsahová stránka práce vykazuje nejvíce nedostatků. Prvním z nich je nejasnost až vágnost v užívání odborných formulací (nejvýraznější u pokusu formulovat cíle mravní výchovy). Nejasně užívá autorka i pojmu „atribuce“ (s. 14). Dalším problémem je nepřesné, nebo dokonce chybné užívání odborných termínů. Např. R. Olivar užívá pojem nikoliv „atribuce“, ale „pozitivní atribuce“ a míní jí skutečnost, že každé dítě v sobě nese schopnost realizovat pozitivní vlastnosti, které mu přisuzuje vychovatel. Na jiném místě (s. 30) autorka hovoří o „propojení výtvarných činností s podporou a růstem prosociální výchovy“. Přičemž není jasné, co vlastně míní „růstem prosociální výchovy“, apod. Jindy působí odborná řeč autorky spíše jako fráze, např. na s. 32: „Rozvoj osobnosti je neoddělitelná součást mimoškolní výchovy...“ Autorka také nemá vyjasněn vztah mezi etickou výchovou jako takovou a programem prosociální výchovy R. Olivara, který představuje konkrétní zážitkovou metodu výchovy dětského charakteru. Je to o to víc zarážející, že v první části práce tyto dva termíny přísně rozlišuje, od s. 16 však od tohoto rozlišení z neznámého důvodu upouští.

Ačkoliv se autorka snaží poctivě o zachování logického postupu práce, místy text logiku postrádá, např. když bez komentáře cituje definice jiných autorů, které se pohybují v kruhu. Např. na s. 18: „Tvořivost můžeme považovat za jednu z nejdůležitějších schopností zaměřenou na rozvoj tvořivého potenciálu.“ Logiku také nemá výstavba práce, kdy

v teoretické části celkem výstižně popisuje obecnou charakteristiku programu prosociální výchovy R. Olivara, ovšem bez rozboru jeho metody zážitkového učení převzatého ze sociálně psychologických technik psychoterapeutických výcviků. V praktické části je však používá. Návaznost na program však tak není zřejmá čtenářům, kteří program R. Olivara neznají přímo z výcvikových seminářů, zvláště, když se v kapitole o tvořivosti autorka ani nesnaží navázat na oblast rozvíjení tvořivosti v prosociálním jednání R. Olivara.

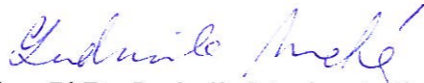
Za nejzávažnější považuji obsahové chyby, jichž se autorka dopouští. V menším rozsahu občas uvádí špatná tvrzení (např. s. 26: Mezi 10 – 11 rokem končí období rozvoje logického myšlení.). Ve větším rozsahu se mi jeví označení popisů tvořivých výtvarných aktivit spojených se zážitkovou hrou převzatou z programu R. Olivara nesprávně označovanou jako projekt za nesprávné. Činnosti jsou připravovány vedoucí bez součinnosti dětí, nejde zde o aktivity začleněné do konkrétního díla, které má ve svém vyvrcholení konkrétní uplatnění, atd. Práci nelze upřít originální snahu o propojení dvou důležitých výchovných a vzdělávacích oblastí: morálky a tvořivosti, je to však spojení spíše mechanické. Cíl práce tak byl splněn pouze částečně.

### **Závěr**

Pečlivě zpracovaná práce po stránce formální vykazuje menší nedostatky v oblasti stylistiky a nedostatky většího rozsahu v obsahovém zpracování zvoleného tématu.

### **Navrhovaná známka**

**dobře**

  
doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.